

อนาคตตลาดการเงินเอเชีย-แปซิฟิก

Author: ดร.บัณฑิต นิจถาวร

ประธานคณะกรรมการสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

Created: 06/08/2013

อาทิตย์ที่แล้วผมได้รับเอกสาร “เสียงจากการประชุม : ตลาดการเงินเอเชีย-แปซิฟิก 2013” หรือ Voice of the Symposium

ซึ่งเป็นรายงานสรุปการประชุม การพัฒนาตลาดการเงินเอเชีย-แปซิฟิก 2013 ที่นครซิดนีย์ เมื่อต้นเดือนเมษายน ที่ผมเข้าร่วมประชุม ในฐานะประธานสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย การประชุมจัดโดยรัฐบาลออสเตรเลีย เพื่อเตรียมข้อเสนอจัดตั้งกลุ่มหาหรือทางการเงินภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก หรือ Asia Pacific Financial Forum (APFF) ให้รัฐมนตรีการคลังของประเทศในกลุ่ม APEC พิจารณาในการประชุมเดือนกันยายนี่

รายงานดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการชี้ภาพความสำคัญ ความจำเป็น และทิศทางการพัฒนาตลาดการเงินในกลุ่มประเทศเอเชีย-แปซิฟิกในระยะต่อไป วันนี้จึงอยากเขียนสรุปประเด็นของรายงานนี้ รวมถึงข้อเสนอจัดตั้ง APFF เพื่อให้ตลาดการเงินไทยทราบถึงทิศทางการพัฒนาตลาดการเงินภูมิภาคที่กำลังมีการขับเคลื่อน

ประเทศในเอเชียมีเป้าหมายชัดเจนที่จะรักษาการเติบโตของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนของตน หลายประเทศ เช่น จีน อินเดีย เกาหลีใต้ มาเลเซีย มีแผนงานชัดเจนที่จะขับเคลื่อนเรื่องนี้ให้เกิดขึ้น มีการประมาณว่า ถ้าเศรษฐกิจเอเชียสามารถเติบโตได้ต่อเนื่อง ในอัตราประมาณร้อยละ 7 ต่อปี ขณะที่เศรษฐกิจของประเทศในยุโรปและอเมริกายังขยายตัวต่ำ ก็มีความเป็นไปได้สูงที่ผลผลิตประชาชาติรวมของประเทศในเอเชียจะแซงหน้ากลุ่มประเทศในยุโรป และอเมริกาตอนเหนือภายในเจ็ดปีข้างหน้า

อย่างไรก็ตามแนวโน้มดังกล่าวเป็นเพียงประมาณการที่มีความไม่แน่นอน และถ้าจะเกิดขึ้นได้จริง ก็คงต้องมีความพยายามทางนโยบายด้วย ซึ่งนโยบายสำคัญก็คือ การพัฒนาตลาดการเงินของประเทศในเอเชีย-แปซิฟิก ให้เป็นกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจเอเชียเติบโตอย่างยั่งยืน อันนี้จึงเป็นที่มาของความจำเป็นที่ต้องพัฒนาระบบการเงินในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก ดังกล่าว

ประโยชน์ที่เศรษฐกิจภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก จะได้จากการพัฒนาระบบการเงินภูมิภาคให้เข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพนั้นมีมาก

อย่างแรก ระบบการเงินจะสามารถสนับสนุนการระดมเงินทุนในอนาคต ทั้งเพื่อการลงทุนด้านสาธารณูปโภคของภาครัฐ และการระดมทุนของธุรกิจเอกชน เช่นธุรกิจเอสเอ็มอี การค้า (Trade Financing) และสินเชื่อส่วนบุคคล ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย หรือ ADB ประเมินว่า วงเงินที่รัฐบาลในภูมิภาคเอเชียจะต้องระดมเพื่อลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ จะมีมากกว่า 8 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงจากนี้ถึงปี 2020 ดังนั้น จำเป็นที่เศรษฐกิจภูมิภาคจะต้องมีตลาดการเงินที่พัฒนา โดยเฉพาะตลาดพันธบัตร พร้อมกับมีระบบนักลงทุนสถาบันที่เข้มแข็ง เพื่อสนับสนุนการระดมเงินทุนระยะยาวของรัฐบาล

ในส่วนของธุรกิจเอสเอ็มอี ธนาคารโลกประเมินว่า ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังขาดเงินสนับสนุนธุรกิจอีกกว่า 300 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เงินเหล่านี้จะต้องมาจากการออมในภูมิภาค และต้องพึ่งบทบาทของสถาบันการเงินในภูมิภาคที่ต้องช่วยทำให้เกิดขึ้น

อย่างที่สอง การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่วัยสูงอายุของประชากรในเอเชีย จะทำให้มีความต้องการระบบการเก็บออมเพื่อใช้หลังเกษียณที่มีประสิทธิภาพ ถ้าระบบการออมหลังเกษียณไม่ดีพอ หรือไม่มีประสิทธิภาพ คนสูงวัยหลังเกษียณก็จะอยู่จากเงินออมที่มีอยู่ได้ยากขึ้น ซึ่งจะเป็นภาระต่อเศรษฐกิจและสังคม

อย่างที่สาม ระบบการเงินที่พัฒนาและมีประสิทธิภาพจะช่วยลดความเสี่ยงของประเทศต่อปัญหาเสถียรภาพ ในเวลาที่มีปัญหาหรือมีวิกฤติในเศรษฐกิจโลก เช่น กรณีวิกฤติเศรษฐกิจการเงินโลกเมื่อห้าปีก่อน

ทั้งหมดนี้ คือ ความต้องการทางการเงินในภูมิภาคที่จะมีมากขึ้นในอนาคต ซึ่งถ้าระบบการเงินภูมิภาคไม่สามารถตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้ การระดมเงินมีข้อจำกัด ก็จะกระทบเป้าหมายการเติบโตอย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจ ดังนั้น ระบบการเงินภูมิภาคจำเป็นต้องมีการพัฒนามากกว่าที่เป็นอยู่

แต่จากที่ระดับการพัฒนาของระบบการเงินแต่ละประเทศแตกต่างกัน การพัฒนาในแต่ละประเทศคงจะไม่เหมือนกัน ประเทศที่ยังไม่พัฒนามาก คงเน้นเป้าหมายพื้นฐาน เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชน ประเทศที่เจริญแล้วและตลาดการเงินพัฒนาไปบ้างแล้ว ก็จะเน้นเรื่องการสร้างสภาพคล่อง สร้างความลึกให้กับตลาดการเงินของตน การแข่งขัน และการเชื่อมโยงกับระบบการเงินสากล ดังนั้น แนวทางหลักของการพัฒนาตลาดการเงินเอเชีย-แปซิฟิกในระยะต่อไป คงหนีไม่พ้นในสองเรื่อง คือ พัฒนา (Developing) และเชื่อมต่อ (Connecting) บางประเทศอาจจะเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่บางประเทศอาจต้องทำทั้งสองด้าน

ด้านการพัฒนา ประเด็นสำคัญ สำหรับตลาดการเงินภูมิภาคจะไม่ใช้การพัฒนาตลาดเชิงปริมาณ แต่เป็นการพัฒนาเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตลาดการเงินภูมิภาค ในประเด็นการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือ ธรรมาภิบาล ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล การรับผิดชอบของผู้บริหาร และการทำหน้าที่กำกับดูแลตลาดของหน่วยงานทางการ ทั้งหมดเป็นพื้นฐานของการสร้างความน่าเชื่อถือซึ่งสำคัญมาต่อธุรกิจการเงิน เพราะธุรกิจการเงินตั้งอยู่บนฐานของความไว้วางใจหรือ Trust ถ้า Trust ไม่มีระบบการเงินก็จะเติบโตยาก เพราะคนไม่วางใจพอ ตรงกันข้าม ถ้าความไว้วางใจมี ทุกอย่างก็จะตามมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประสิทธิภาพการแข่งขัน การเชื่อมต่อกับระบบการเงินสากล และการเติบโตของธุรกิจ

ในประเด็นการเชื่อมต่อระหว่างระบบการเงินในภูมิภาค ประโยชน์จากการเชื่อมต้อมีแน่นอน เพราะธุรกิจในประเทศในฐานะผู้ใช้บริการจะมีโอกาสเสาะหาแหล่งระดมเงินจากตลาดการเงินในภูมิภาคได้ ทำให้มีทางเลือกมากขึ้น หลากหลายขึ้น แต่การเชื่อมต่ออาจทำให้ระบบเศรษฐกิจเปิดตัวกับความเสี่ยงจากภายนอกมากขึ้นเช่นกัน ดังนั้น จำเป็นที่ภาคเอกชนและภาคทางการจะต้องหารือกัน เพื่อกำหนดขั้นตอน ความเร็ว (Pace) และรูปแบบ (Scope) ของการเชื่อมต้อระบบการเงินภูมิภาคให้สามารถเกิดขึ้นได้จริงในระดับที่ทุกฝ่ายสบายใจ และพร้อมร่วมผลักดัน ซึ่งอาจทำพร้อมกันทั้งกลุ่ม หรือทำเฉพาะบางประเทศในกลุ่มก่อนก็ได้

อันนี้คือหัวใจของข้อเสนอให้มีการจัดตั้ง APFF เพื่อเป็นเวทีประสานและหารือร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ หน่วยงานกำกับดูแล และ

ภาคเอกชนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อพัฒนาตลาดการเงินในเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งถ้า APFF สามารถสร้างความแตกต่างของตนเองได้ เมื่อเทียบกับเวทีการประชุมด้านการเงินอื่นๆ ที่มีอยู่มากขณะนี้ APFF ก็สามารถเป็นกลไกสำคัญที่จะร่วมผลักดันการพัฒนาตลาดการเงินภูมิภาคให้เกิดขึ้นจริงจัง

ก็ขอสนับสนุนและเอาใจช่วย

ที่มา

<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/bandid/20130729/519355/อนาคตตลาดการเงินเอเชีย-แปซิฟิก.html>